

I. SPRAWOZDANIE Z PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH, PROZDROWOTNYCH DLA MIESZKAŃCÓW MIASTA TYCHY ZA 2024 r.

Miasto Tychy zgodnie z obowiązującymi ustawami z zakresu polityki zdrowotnej odpowiedzialne jest za zadania w zakresie ochrony i promocji zdrowia. W 2024 roku podjęto działania na rzecz poprawy zdrowia tyszan poprzez organizację następujących działań prozdrowotnych.

Koordinacja i realizacja programów polityki zdrowotnej, które zostały wdrożone na podstawie rekomendacji i opinii Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji

Wykonawcy programów mogą być wyłonieni w drodze postępowania konkursowego przez Komisję Konkursową powołaną przez Prezydenta Miasta Tychy zgodnie z obowiązującymi przepisami. W obecnej sytuacji prawnej realizacja programów polityki zdrowotnej możliwa jest tylko po uzyskaniu przez jednostkę samorządu terytorialnego pozytywnej lub pozytywnej warunkowo opinii Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (AOTMiT), bądź też na podstawie rekomendacji Prezesa AOTMiT.

1. Program w zakresie profilaktyki depresji u dzieci i młodzieży w mieście Tychy.

Miasto uzyskało pozytywną opinię Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji na realizację powyższego programu. Zadanie mimo czterokrotnego ogłoszenia konkursu nie doszło do realizacji. Na trzy pierwsze postępowania konkursowe nie wpłynęła żadna oferta, na czwarte wpłynęła jedna, nie spełniająca podstawowych wymogów. Wydział wystąpił do AOTMiT z prośbą o modyfikację grupy docelowej objętej programem w związku trudnościami w pozyskaniu psychiatry dziecięcego do realizacji programu. Agencja przychyliła się do prośby jednostki samorządu terytorialnego. Konkurs udało się rozstrzygnąć w 2025 r.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi i podmiotami działającymi w obszarze ochrony i promocji zdrowia

Miasto współpracowało również z organizacjami pozarządowymi i podmiotami realizującymi zadania publiczne, akcje profilaktyczne i edukacyjne dla mieszkańców z obszaru ochrony i promocji zdrowia. W 2024 roku były to następujące działania:

1. Stowarzyszenie Tyskie Szpilki zrealizowało konferencję RakOFF 4 „Rak nie zna płci”. Konferencja poświęcona profilaktyce nowotworów kobiecych oraz nowotworów jąder i prostaty. Wydarzenie z udziałem wybitnych specjalistów odbyło się 6 października w hotelu Tychy. W konferencji (na miejscu wydarzenia) wzięło udział 90 osób, relacje on-line na FB śledziło około 230 osób, relację on-line obejrzało 6600 osób, przeszkolono 15 osób w zakresie samobadania piersi oraz 12 osób skorzystało z nauki samobadania jąder. Miasto dofinansowało realizację wydarzenia kwotą 7 265 zł. Konferencja składała się z czterech paneli: „Mężczyzna”, „Współczesne trendy w leczeniu nowotworów kobiecych”, „pożyć po raku” i „rak and Talk – historie z życia”. Oprócz wykładów i dyskusji ekspertów wykonano łącznie 300 badań, z czego 50 badań markerów nowotworowych z krwi oraz 250 badań ultrasonograficznych. Z okazji konferencji Tyskie Szpilki i dr Maciej Jędrzejko wydali broszurę profilaktyczną „Po ludzku o raku”, która została rozdana w Strefie Pacjenta.
2. Fundacja Przestrzeń Możliwości zrealizowała zadanie publiczne pn. „Bajka o miękkim i puchatym” poprawa jakości życia poprzez wzmocnienie odporności psychicznej dzieci w wieku 6 lat odbywających przygotowanie przedszkolne przed szkołą podstawową (dedykowany dzieciom z zerówek). Zadanie obejmowało 12 spotkań/warsztatów opartych na tekście Doroty Żuczkowskiej „Bajka o miękkim i puchatym”. Celem projektu było dbanie o zdrowie psychiczne, wsparcie

budowania odporności psychicznej. Omówione zostały tematy związane z poczuciem kompetencji dziecka, poczuciem własnej wartości i przynależności, budowanie relacji z bliskimi, strategię na kryzysy oraz sytuacje trudne. W projekcie wzięło udział 233 dzieci. Kwota dofinansowania projektu 9981 zł.

3. Stowarzyszenie Tyskie Amazonki zrealizowały zadanie publicznego pn. Ćwicz-Onko-Sprawa-Tyszanka. Celem projektu była poprawa kondycji uczestników, promocja zdrowia przez aktywne działanie, w tym uświadomienie i zwrócenie uwagi na dbanie o zdrowie kobiet- mieszkanek miasta Tychów, osób z niepełnosprawnościami i bez w różnych okresach leczenia nowotworu piersi. Przeprowadzono zajęcia usprawniające na sali gimnastycznej i basenie. Podjęte działania przyczyniły się do poprawy jakości życia kobiet i wpłynęły na zmniejszenie dolegliwości bólowych tych osób, o czym świadczy przeprowadzona ankieta. W zajęciach uczestniczyły 53 osoby. Organizacja wsparta została kwotą 8 485,20 zł.
4. Centrum Medyczne im. Janusza Mierzwę Sp. z o. o. zrealizowało zadanie publiczne w zakresie zdrowia publicznego pn. „Działania edukacyjne skierowane do pacjentów z cukrzycą oraz ich rodzin i opiekunów mające na celu ograniczenie powikłań cukrzycy oraz poprawę jakości i długości życia chorych”. W ramach programu edukacyjnego przeprowadzono działania edukacyjne dla mieszkańców miasta Tychy chorujących na cukrzycę oraz ich rodzin. Celem działań było ograniczenie powikłań cukrzycy poprzez kształtowanie zachowań prozdrowotnych, przygotowywanie pacjentów do sprawnej samokontroli związanych z prawidłowym żywieniem. Przeprowadzono wykłady m.in. z diabetologiem, warsztaty z dietetykiem, pomiary antropometryczne oraz określenie BMI. Łącznie w projekcie uczestniczyło 200 osób. Koszty realizacji zadania to 11 500 zł.

Zadania realizowane przez Miasto Tychy w 2024 roku w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia

W ramach profilaktyki i promocji zdrowia:

- zorganizowano kurs pierwszej pomocy dla mieszkańców w ramach budżetu obywatelskiego podczas miejskiej imprezy plenerowej „20 rocznica wstąpienia Polski do Unii Europejskiej/Śląskie! Europa!”;
- zorganizowano kurs pierwszej pomocy w ramach budżetu obywatelskiego dla mieszkańców z uwzględnieniem 2 różnych grup wiekowych, tj. grupy młodzieży szkolnej i dorosłych w placówce oświatowej;
- wydrukowano poradnik „Po ludzku o raku” autorstwa dr Macieja Jędrzejko. W publikacji znajdują się informacje jak zapobiegać nowotworom, jakie badania należy wykonać i jakie są pierwsze objawy nowotworów;
- rozpowszechniano wydrukowano kartę w formie wizytówki zawierającą ikonografię z łańcuchem przeżycia i numerem alarmowym 112 oraz kopertę życia.
- zorganizowano w okresie od 7 - 12 października Tydzień Zdrowia Psychicznego pn. „Jestem OK” w Gemini Park Tychy. W Tygodniu Zdrowia Psychicznego wzięło udział ok. 380 dzieci i nauczycieli z klas 5 – 6 szkoły podstawowej. Odbłyły się:
 - eko warsztaty (wykład pod nazwą „Przekąska na zdrowie czyli słodycz kontrolowana” oraz warsztat kulinarny) - Eko Przystanek Milena Maszewska
 - seans filmowy „W głowie się nie mieści 2”,
 - prelekcje dla dzieci po sensie filmowym - Fundacja Rozwoju Kompetencji Medialnych i Społecznych KinoSzkola.

W ramach Światowego Dnia Zdrowia Psychicznego 10 października zorganizowano:

- spotkanie autorskie z Katarzyną Bosacką

- bezpłatne konsultacje psychologiczne udzielane przez pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz spotkać się z założycielką inicjatywy Nastoletni Azy
- koncert relaksacyjny pn. Spotkanie z dźwiękiem i wibracją prowadzony przez Inny Czas Anita Gertych w Miejskim Centrum Kultury.
- 12 października, na zakończenie Tygodnia Zdrowia Psychicznego odbył się Dzień Zdrowia. W godzinach od 9 do 16 mieszkańcy mogli skorzystać z bezpłatnych badań przesiewowych, porad (m.in. usg piersi, doppler kończyn dolnych, EKG, badanie prostaty, badania okulistyczne, komputerowe badanie stóp, pomiar glukozy i ciśnienia tętniczego) i konsultacji (m.in. w zakresie zdrowia psychicznego, obrzęków limfatycznych, protetyki słuchu, dietytyki, fizjoterapeutyczne, samobadania piersi). Można było wysłuchać wykładów prozdrowotnych oraz wziąć udział w pokazach ratownictwa medycznego. Dzieci zabawiały Tyszaki. Ogólna liczba osób uczestnicząca w wydarzeniu to 1200 osób. W organizację wydarzenia włączyło się wiele osób i podmiotów świadczących usługi zdrowotne na terenie Tychów;
- współpracowano z pracownikami mammograficznymi w zakresie bezpłatnych profilaktycznych badań mammograficznych realizowanych w ramach populacyjnego programu zdrowotnego skierowanego do kobiet w wieku od 45 do 74 lat, które przez ostatnie dwa lata nie miały wykonywanej mammografii. Miasto promuje badania i zachęca mieszkanki do badań w mammobusie wykonywanych przez podmioty, które podpisały kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia;
- współpracowano z Narodowym Instytutem Leków w zakresie zwiększenia wiedzy i świadomości nt. antybiotyków poprzez promowanie materiałów edukacyjnych związanych ze Światowym Tygodniem Wiedzy o Antybiotykach.

II. Raporty z programu in vitro i szczepień HPV

1. Program „Wsparcie leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego – In vitro dla mieszkańców miasta Tychy na lata 2022-2025” finansowany przez miasto Tychy był realizowany w roku 2023 przez Podmiot Leczniczym Medi Partner Sp. z o.o. przy ul. Cybernetyki 19, 02-677 z Warszawy prowadzący Zakład Leczniczy InviMed Europejskie Centrum Macierzyństwa w Katowicach. Z podmiotem zawarto dwie umowy.

Do programu mogły zostać zakwalifikowane pary, które nie mogły zrealizować planów rozrodczych poprzez spontaniczną koncepcję, które spełniły następujące kryteria:

- wiek kobiety mieści się w przedziale 20 - 42 lat (w/g rocznika urodzenia);
- spełniali określone ustawą warunki podjęcia terapii metodą zapłodnienia pozaustrojowego w ramach dawstwa partnerskiego lub innego niż partnerskie, lub przystąpienia do procedury dawstwa zarodka;
- byli mieszkańcami miasta Tychy oraz rozliczali podatek od dochodów osobistych (PIT) w Tychach;

- wyraziły zgodę na samodzielne pokrycie kosztów przechowywania kriokonserwowanych zarodków oraz ich ewentualnych kriotransferów a także na ewentualne pokrycie kosztów kriokonserwacji oocytów.

Program skierowany był do 42 par. Z programu skorzystało 36 par. Każda para zakwalifikowana do programu skorzystała z dofinansowania jednej, zindywidualizowanej procedury medycznie wspomaganej reprodukcji. W efekcie uzyskano 10 ciąż, z czego 9 zakończonych porodem. Aktualnie oczekujemy jeszcze na jedno urodzenie. Koszty poniesione przez miasto na realizację powyższego programu to kwota 178 690 zł.

Od 1 czerwca 2024 pary, które mierzą się z problemem niepłodności, mają równy dostęp do in vitro w ramach programu rządowego, który potrwa do 31 grudnia 2028 roku.

2. Program zapobiegania czynnikom ryzyka raka szyjki macicy-szczepienia przeciw HPV nie jest realizowany przez miasto od roku 2023 r. gdyż szczepienia przeciw brodawczakowi ludzkiemu to powszechny program szczepień przeciw HPV finansowany przez państwo, które realizuje założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030 wprowadzając bezpłatny program szczepień ochronnych dla dzieci i młodzieży o szczepienie, które chroni przed chorobami wywołanymi przez HPV. Miasto nie posiada raportu z realizacji programów leżących w kompetencji administracji rządowej.